

The ASEAN Way

ฟิลิปปินส์

จิตติมา คิมสุขศรี เขียน

The ASEAN Way

ฟิลิปปินส์

จิตติมา คิมสุขศรี เขียน

 NANMEEBOOKS

น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด พิมพ์

ชุด The ASEAN Way: ฟิลิปปินส์

จิตติมา คิมสุขศรี เขียน

อินกะทราย ภาพปกและภาพประกอบ

รศ. ดร.สุเนตร ชุตินธรานนท์

และ ผศ. ดร.คารินา โชติรวี บรรณาธิการที่ปรึกษา

จันทร์รัตน์ สิงห์โตงาม บรรณาธิการต้นฉบับ

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2556

ราคา 135 บาท

© ลิขสิทธิ์ 2556: สำนักพิมพ์น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

จิตติมา คิมสุขศรี.

ฟิลิปปินส์. -- (ชุด The ASEAN Way). -- กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์, 2556.
56 หน้า.

ฟิลิปปินส์. I. อินกะทราย, ผู้วาดภาพประกอบ. II. ชื่อเรื่อง.

959.9

ISBN 978-616-04-1643-1

ISBN 978-616-04-1908-1 (ฉบับ e-book)

กรรมการผู้จัดการ สุวดี จงสถิตย์วัฒนา **ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ** ราตรี สังสกฤษ **ผู้จัดการสำนักพิมพ์** สุชาดา งามวัฒนะจินดา
บรรณาธิการเล่ม ศลิษา ลือพงศ์ไพจิตร ลีระพร กวีสมนบูรณะ **พิสูจน์อักษรและตรวจสอบ** ดวงพร วิญญูธรรมรัตน์
อสมภรณ์ คุ่มครอง **ผู้จัดการฝ่ายศิลปกรรม** เบญจสิงห์ สมบุญ **ผู้จัดการกองศิลปกรรม** กฤษดา ส่งสงค์ **ผู้ช่วย**
ผู้จัดการกองศิลปกรรม สุนันท์ เพชรราว **ศิลปกรรม** สุภาวดี แพวขุนทด **คอมพิวเตอร์กราฟิก** ภัมรมาศ ต้นทุลทุกุล
หัวหน้ากองประสานงานการผลิต จรัสศรี พรหมเทพ **ประสานงานการผลิต** ภัทรทิพย์ กสิสิทธิ์ **สำนักงาน** บริษัท
น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด เลขที่ 11 ซอยสุขุมวิท 31 (สวัสดี) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ
10110 โทร. 0-2670-9800, 0-2662-3000 โทรสาร 0-2662-0919
e-mail: editorial@nanmeebooks.com

เพลตที่ โอเขียนฟิล์ม โทร. 0-2215-4760 **พิมพ์ที่** พิมพ์ดี โทร. 0-2401-9410

จัดจำหน่ายทั่วประเทศ บริษัท นานมีบุ๊กส์ จำกัด เลขที่ 11 ซอยสุขุมวิท 31 (สวัสดี) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 www.nanmeebooks.com

ใช้หมึกธรรมชาติจากน้ำมันถั่วเหลือง จึงปลอดภัยต่อมนุษย์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาทิ หน้ากระดาษสลับกัน หน้าซ้ำ หน้าขาดหาย
สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนใหม่ให้ โปรดส่งไปเปลี่ยนตามที่อยู่ด้านบน

หรือติดต่อ Nanmeebooks Call Center โทร. 0-2662-3000 กด 1

คำนำ

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไทยเป็นหนึ่งในชาติสมาชิกอาเซียน ดังนั้นการรวมกันเป็นประชาคมอาเซียนจะส่งผลกระทบต่อเราทุกคนด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ อาชีพ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง จึงควรปลูกฝังเรื่องอาเซียนให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้และเข้าใจ ซึ่งการนำเรื่องอาเซียนให้เข้าสู่การรับรู้ของภาคประชาชนนั้น ต้องทำเนื้อหาที่มีความยากและซับซ้อนให้เข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย มีจุดเน้นที่เด่นชัด โดยเฉพาะเมื่อกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชน ยิ่งต้องปลูกฝังให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนให้ถูกต้องตั้งแต่เบื้องต้น เนื้อหาของหนังสือจึงต้องมีรูปประกอบที่สื่อสารได้ชัดเจน ไม่น่าเบื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้ก่อนหน้านี้จะมีหนังสือชุดความรู้เกี่ยวกับอาเซียนออกมาบ้างแล้ว แต่กลับเป็นการดีเพราะหนังสือชุดนี้สามารถสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และอาจจะเก็บตกประเด็นที่ขาดตกบกพร่องไป เป็นการเติมเต็มความรู้เกี่ยวกับอาเซียนซึ่งมีรายละเอียดมากมายและสนุกสนานน่าติดตาม เช่น วิถีชีวิตในประเทศนั้น การไปโรงเรียน ความหลากหลายทางเผ่าพันธุ์ ฯลฯ

หนังสือชุด The ASEAN Way เป็นการร่วมมือกันระหว่างสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ สามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับผู้อ่านที่เป็นเยาวชนเพื่อใช้ประกอบการศึกษา และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากเยาวชนได้อ่านหนังสือชุดนี้ก่อน แล้วจึงไปศึกษาอาเซียนในรายละเอียดเชิงลึกต่อไป ซึ่งจะช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นว่าอาเซียนนั้นไม่ไกลตัวและจับต้องได้ นับเป็นสื่อสำคัญอีกสื่อหนึ่งในการให้ความเข้าใจแก่เยาวชนอันเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ชูตินทรานนท์

ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำสำนักพิมพ์

ท่ามกลางกระแสประชาคมอาเซียนที่ตื่นตัวกันเป็นวงกว้าง ทำให้มีข้อมูลมากมายหลั่งไหลออกมาให้ผู้สนใจได้ศึกษา จนอาจทำให้ลังเลว่าควรเลือกเรียนรู้จากแหล่งใด จึงจะได้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิกอย่างครบถ้วน และยังอ่านสนุกสแกน เข้าใจง่าย อ่านจบแล้วรู้สึกว่าได้รู้จักสนิทสนมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

นามมีบีเคส์พับลิเคชันส์จึงจับมือกับสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกันทำหนังสือชุด The ASEAN Way ขึ้น เพื่อให้เป็นหนังสืออาเซียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนครบถ้วนทุกด้าน เช่น ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ การทำมาหากิน การใช้ชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา ประวัติศาสตร์ หรือนิทานพื้นบ้าน และยังมีกิจกรรมที่จะช่วยให้รู้จักประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาอ่านง่าย มีภาพประกอบทั้งภาพจริงเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาชัดเจน และภาพวาดการ์ตูนสีสันสวยงามที่ช่วยให้อ่านได้อย่างเพลิดเพลิน

สำหรับผู้เริ่มเรียนรู้เรื่องอาเซียน หนังสือเล่มนี้เป็นเหมือนหนังสือแนะนำตัวประเทศสมาชิกอาเซียนที่อยู่ใกล้ชิดประเทศไทย แต่เราไม่ค่อยรู้จักเขามากนัก และสำหรับผู้รู้จักอาเซียนบ้างแล้ว หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้รู้จักประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น และรู้จักอย่างรอบด้าน เหมือนกับรู้จักเพื่อนสนิทคนหนึ่ง

เหตุผลสำคัญที่เราต้องรู้จักอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้เหมือนรู้จักเพื่อนสนิทก็เพราะประชาคมอาเซียนคือการรวมกันให้เป็นหนึ่ง ผนึกกำลัง จับมือกันก้าวสู่การแข่งขันบนเวทีโลก ทุกคนจึงต้องรู้จักและเข้าใจอาเซียน เพื่อก้าวเดินไปกับประชาคมอาเซียนได้อย่างรู้เท่าทัน

นามมีบีเคส์พับลิเคชันส์

16

ภูมิสถาฟิลิปปินส์	8
ดินแดนแห่งหมู่เกาะ	10
การปกครอง	12
ผู้คนหลากหลาย	13
ทำมาหากิน	14
เมืองสำคัญ	16
ท่องเที่ยวฟิลิปปินส์	18
การเดินทาง	20
ศาสนาและความเชื่อ	22
วันสำคัญและเทศกาล	23
อยู่อย่างฟิลิปปินส์	24
การแต่งกาย	26
ไปโรงเรียน	27
อร่อยแบบฟิลิปปินส์	28

สารบัญ

30

หวานอร่อยคลายร้อน	30
ดนตรีและการละเล่น	32
พักผ่อนหย่อนใจ	33
ศิลปะและหัตถกรรม	34

34

สิ่งที่ควรรู้เมื่อไปฟิลิปปินส์	36
รู้จักภาษาฟิลิปปิโน	38
นิทานพื้นบ้าน	40
ประวัติศาสตร์	42
บุคคลสำคัญ	44
ลำดับเหตุการณ์สำคัญ	45
มิตรภาพไทย-ฟิลิปปินส์	46
ฟิลิปปินส์กับอาเซียน	48
ฟิลิปปินส์กับซีเกมส์	49
ทบทวนชวนคิด	50
สนทนาภาษาฟิลิปปิโน	52

20

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
Association of South East Asian Nations: ASEAN

ภูมิศาสตร์ฟิลิปปินส์

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์มีพื้นที่ราว 300,000 ตารางกิโลเมตร มีขนาดเป็นอันดับ 6 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิกด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไม่มีอาณาเขตทางบกติดต่อกับประเทศใดเลย เมืองหลวงคือมะนิลา

ตราแผ่นดิน

ตราแผ่นดินฟิลิปปินส์มีดวงอาทิตย์สีเหลืองรัศมี 8 แฉก และมีดาวสีทอง 5 แฉก 3 ดวงบนพื้นสีขาวเหมือนธงชาติ พื้นสีน้ำเงินด้านซ้ายมีรูปนกอินทรี และพื้นสีแดงด้านขวามีรูปสิงโต หมายถึงอดีตเคยเป็นอาณานิคมของอเมริกาและสเปน ภายหลังรูปนกอินทรีและสิงโตถูกนำออกไป แต่ตราที่ถูกปรับเปลี่ยนใหม่ก็ไม่ได้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย

ธงชาติ

ธงชาติฟิลิปปินส์เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1 ส่วน ยาว 2 ส่วน ด้านบนเป็นแถบสีน้ำเงิน ด้านล่างเป็นแถบสีแดง ด้านคั่นธงเป็นรูปสามเหลี่ยมสีขาว กลางพื้นขาวมีดวงอาทิตย์สีเหลืองรัศมี 8 แฉก และมีดาวสีทอง 5 แฉก ทั้ง 3 มุม

สีขาวยุหมายถึงความเสมอภาคและภราดรภาพ สีน้ำเงินหมายถึงสันติภาพและความยุติธรรม สีแดงหมายถึงความรัก บ้านเกิดเมืองนอนและความกล้าหาญ ดวงอาทิตย์หมายถึงเสรีภาพ รัศมี 8 แฉกรอบดวงอาทิตย์หมายถึง 8 จังหวัดแรกที่พยายามเรียกร้องเอกราชจากสเปน และดาวสีเหลือง 3 ดวงหมายถึงเกาะใหญ่ 3 เกาะ ได้แก่ เกาะลูซอน เกาะมินดาเนา และหมู่เกาะวิซายัน

รู้หรือไม่

ธงชาติฟิลิปปินส์สลัปลีได้ ปกติแถบบนเป็นสีน้ำเงิน และแถบล่างเป็นสีแดง แต่ในภาวะสงครามจะสลัปลีให้แถบบนเป็นสีแดง และแถบล่างเป็นสีน้ำเงิน

สัญลักษณ์ประจำชาติ

ฟิลิปปินส์มีสัญลักษณ์ประจำชาติที่สำคัญหลายอย่าง ได้แก่

- **ดอกมะลิ** ดอกไม้ประจำชาติ
- **ต้นประดู่** ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ใช้แสดงถึงความแข็งแกร่งของประเทศฟิลิปปินส์
- **อินทรีฟิลิปปินส์** หรืออินทรีกินลิง พบเฉพาะในประเทศฟิลิปปินส์ เป็นหนึ่งในนกอินทรีพันธุ์ใหญ่ที่สุดในโลก
- **อาร์นิส** เป็นศิลปะการต่อสู้พื้นเมืองของฟิลิปปินส์ที่ใช้ไม้ไม่เป็นอาวุธ มีต้นกำเนิดในเซบู

เพลงชาติฟิลิปปินส์

เพลงชาติฟิลิปปินส์คือ **ลูปงฮีนิรง** เป็นภาษาฟิลิปปิน หมายถึง “แผ่นดินที่ถูกเลือก” จูเลียน เฟลิเป (Julían Felipe) เป็นผู้แต่งทำนอง คำร้องปรับมาจากบทกวีสเปนชื่อ ฟิลิปปินส์ (Filipinas) บรรเลงครั้งแรกเมื่อฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชจากสเปน

สกุลเงิน

สกุลเงินของฟิลิปปินส์เรียกว่า **เปโซฟิลิปปินส์ (Philippine Peso)** ใช้อักษรย่อ PHP (₱) มีธนบัตรใบละ 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 และ 1,000 เปโซฟิลิปปินส์ และมีเหรียญมูลค่า 1, 5, 10, 25 เซนตาโว (centavo) และ 1, 5, 10 เปโซฟิลิปปินส์

10 เปโซฟิลิปปินส์ มีประมาณ 7 บาท (ตุลาคม พ.ศ. 2556)

ภาษาถิ่น

ภาษาที่ใช้ในฟิลิปปินส์มีมากกว่า 170 ภาษา ในปี พ.ศ. 2530 รัฐธรรมนูญระบุให้ **ภาษาฟิลิปปินและภาษาอังกฤษ** เป็นภาษาราชการ

ภาษาฟิลิปปินคือสำเนียงมาตรฐานของภาษาตากาล็อก (เทียบได้กับภาษาไทยกรุงเทพฯ) ใช้คำขายและติดต่อราชการควบคู่กับภาษาอังกฤษ แต่ในโรงเรียนและตามสื่อต่าง ๆ นิยมใช้ภาษาอังกฤษมากกว่า

คำศัพท์น่ารู้

kabisera	กา-บี-เซ-รา	= เมืองหลวง
bulaklak	บู-ลัก-ลัก	= ดอกไม้
watawat	วา-ตา-วัต	= ธงชาติ
wika	วี-กา	= ภาษา
Republikang Pilipinas	เร-พู-บลี-กา-นัง-ปี-ลี-ปี-นัส	= ประเทศฟิลิปปินส์

ดอกไม้ประจำชาติ

มะลิ (Sampaguita Jasmine)

เป็นดอกไม้ประจำชาติของฟิลิปปินส์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477 คนฟิลิปปินส์ถือเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความอ่อนน้อมถ่อมตน และความเข้มแข็ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 ฟิลิปปินส์กำหนดให้ **กล้วยไม้วาสิงวาสิง (Euanthe sandariana)** เป็นดอกไม้ประจำชาติ คู่กับดอกมะลิเนื่องจากเป็นพรรณไม้พื้นเมืองของฟิลิปปินส์ และเสียงที่จะสูญพันธุ์จากปัญหาระบบนิเวศ

